REPUBLIKA SLOVENIJA
INFORMACIJSKI POOBLAŠČENEC
Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana
T: 01 230 9730
www.ip-rs.si
gp.ip@ip-rs.si

Izdajatelj: Republika Slovenija
Podpisnik: Alenka Jerše
Potek veljavnosti: 01.12.2026
Ref. št. dokumenta: 007-67/2024/7
Čas podpisa: 16:07, 24.03.2025
Št. cert: da c2 2f 18 00 00 00 00 56 7d ba 19

Številka: 007-67/2024/7
Datum: 21. 3. 2025

Ministrstvo za solidarno prihodnost
gp.msp@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dolgotrajni oskrbi – EVA 2025-2720-0006 (predlog sprememb ZDOsk-1) – MNENJE
ZVEZA: vaš dopis št. 0070-6/2025/54, prejet dne 18. 3. 2025 ter priloženo gradivo

Spoštovani,

na podlagi vašega zaprosila, 3. točke prvega odstavka 55. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2) ter 57. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba) in razprav s predstavniki MDDSZ ter ZZZS na sestanku dne 5.3.2025 v nadaljevanju posredujemo mnenje Informacijskega pooblaščenca (IP) k prejetemu predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dolgotrajni oskrbi – EVA 2025-2720-0006 (predlog sprememb ZDOsk-1).

IP pozdravlja namero predlagatelja, da s predlogom sprememb ZDOsk-1 naslovi nekatere izmed številnih nejasnosti in pomanjkljivosti določb ZDOsk-1 z vidika obdelav osebnih podatkov, na katere je IP že večkrat opozoril. V izogib podvajanju IP ne ponavlja vseh načelnih priporočil izpostavljenih že večkrat doslej v okviru priprave ZDOsk-1 in njegovih dopolnitev v mnenjih IP, saj so vsa objavljena na spletu. V tem smislu so bistvena težava nejasnosti glede točne razmejitve nalog in s tem povezane opredelitve podatkovnih tokov ter pravnih podlag vseh deležnikov za obdelavo osebnih podatkov, kot je bilo že večkrat ugotovljeno na sestankih z različnimi deležniki. **Pri tem je bistveno, da se v sodelovanju z vsemi deležniki jasno in nedvoumno identificira konkretne naloge posameznih vpletenih deležnikov (zlasti npr. CSD, ZZZS, ministrstva, Inštituta Republike Slovenije za socialno varstvo) v postopku uveljavljanja in izvajanja pravic po ZDOsk-1 ter glede na to opredeli in dopolni konkretne pravne podlage za v zvezi s temi nalogami potrebne obdelave osebnih podatkov.**

V tem kontekstu ponovno opozarjamo, da ni ustrezna ureditev, s katero ZDOsk-1 na več mestih (npr. v 21., 35., 39., 42., 84. in 92. členu) vsebino evidenc oz. nabor osebnih podatkov, ki naj bi bili predmet obvezne obdelave na podlagi zakona, ali pooblastila za obdelavo v celoti ali deloma prepušča v urejanje podzakonskim aktom oziroma določa nabor osebnih podatkov na neizčrpen način, s tem ko določa, da se zbirajo 'najmanj' določeni osebni podatki (lahko torej tudi dodatni osebni podatki izven zakonsko opredeljenih).

IP ugotavlja, da v tem smislu v različnih vidikih nekateri členi ZDOsk-1 ne zadostijo v celoti zahtevam 2. odstavka 6. člena ZVOP-2 glede vsebin, ki jih mora določati zakon v primerih, ko obdelava osebnih podatkov v javnem sektorju in v zasebnem sektorju poteka zaradi izvajanja zakonske obveznosti, javnega interesa ali izvajanja javne oblasti v primerih iz točk c) in e) 1. odstavka ter 2. in 3. odstavka 6. člena Splošne uredbe. Številni členi namreč bodisi nabora osebnih podatkov ne določajo izčrpno (kot npr. na način zbirajo se 'najmanj' navedeni osebni podatki) ali v celoti določajo, da se nabor podatkov opredeli s podzakonskimi akti. Kadar so pri tem mišljeni upravljavci, uporabniki ali osebni podatki,

katerih obdelava ni ustrezno opredeljena v zakonu za namene iz ZDOsk-1 oz. za katere je pravna podlaga opredeljena v drugih zakonih (npr. ZUP, ZUPJS) to ni skladno z 38. členom Ustave RS in 6. členom ZVOP-2.

Dodatno izpostavljamo, da je namreč takšna obdelava v skladu z 2. odstavkom 6. člena ZVOP-2 zakonita le, če obdelavo osebnih podatkov, vrste osebnih podatkov, ki naj se obdelujejo, kategorije posameznikov, na katere se ti osebni podatki nanašajo, namen njihove obdelave in rok hrambe osebnih podatkov ali rok za redni pregled potrebe po hrambi določa zakon. Če je mogoče, se v zakonu določijo tudi uporabniki osebnih podatkov, posamezna dejanja obdelave in postopki obdelave ter drugi ukrepi za zagotovitev zakonite, poštene in pregledne obdelave.

Dosedanje izkušnje na tem področju in težave pri izvajanju ZDOsk-1 potrjujejo, da je vedno kasnejše reševanje težav, do katerih prihaja zaradi pomanjkljive, premalo domišljene ali neustrezne zakonske ureditve, dražje in bolj zahtevno. Glede na podrejeno vlogo uporabnikov sistema, ki pomoč nujno potrebujejo in zato pogosto niso v položaju, ko bi lahko izbirali glede vseh posledic, ki jih vključitev v tak sistem prinaša, morata predlagatelj in zakonodajalec skladnosti ZDOsk-1 z Ustavo zlasti z vidika sorazmernosti posegov in jasne zakonske opredelitev poti ter tokov zbiranja in obdelav osebnih podatkov posvetiti ustrezno dodatno skrbnost in pozornost v okviru nadaljnjih dopolnitev zakona. Posebej je treba nasloviti tudi ustrezno informiranje uporabnikov o obdelavi njihovih osebnih podatkov in pravicah v zvezi s tem. V tem smislu tako tudi ni primerna določba 93. člena ZDOsk-1, da se posameznikov o zbiranju osebnih podatkov ne obvešča v skladu z določbami 13. člena Splošne uredbe.

IP ponovno ugotavlja, da so na primer v 90. in 95. členu ZDOsk-1 preveč splošno in nejasno določeni tudi nameni obdelav osebnih podatkov. IP predlaga, da se na podlagi temeljite analize nalog posameznih deležnikov podatkovne tokove in namene obdelave še bolj konkretizira in ustrezno konkretneje določi posamezne vire podatkov oz. vrste povezovanja med zbirkami, namene in nabor podatkov za posamezne namene ter posamezne zbirke.

Zlasti želimo (ponovno) izpostaviti tudi, da gre v primeru ZDOsk-1 pri množičnih obdelavah osebnih podatkov posebne vrste ranljive skupine oseb, za materijo, ki bi glede na vsebino zakonske materije na podlagi 24. člena ZVOP-2 zahtevale predhodno izvedbo ocene učinkov v zvezi z varstvom podatkov že v fazi sprejema ZDOsk-1. **Vsekakor pa je nujno temu posvetiti ustrezno pozornost ob vzpostavljanju sistemov informatizirane obdelave osebnih podatkov v obliki t.i. projektne ocene učinkov v zvezi z varstvom podatkov na podlagi 35. člena Splošne uredbe.** V tem smislu bi pravočasna in celovita (četudi naknadna glede na to, da je zakon že v veljavi) ocena učinkov zelo verjetno bistveno pripomogla k identifikaciji vseh konkretnih zakonskih sprememb, ki bi še bile potrebne za učinkovito omogočanje delovanja zastavljenega sistema uveljavljanja in izvajanja pravic posameznikov. **Bistveni elementi sistema dolgotrajne oskrbe, ki pri tem zahtevajo dodatno pozornost so**:

- vzpostavitev enotnega informacijskega sistema za dolgotrajno oskrbo iz 89. člena ZDOsk-1 ter informatizirane centralne zbirke podatkov po 91. členu ZDOsk-1;
- razmerja med posameznimi (skupnimi) upravljavci v zvezi s tem enotnim informacijskim sistemom za dolgotrajno oskrbo, centralno zbirko in posameznimi zbirkami, to so najverjetneje vsaj: pristojno ministrstvo, CSD, javni zavodi oz. koncesionarji, ki bodo izvajali storitve socialne oskrbe in Inštitut RS za socialno varstvo (IRSSV);
- ureditev pravic uporabnikov v zvezi z dostopanjem do lastnih osebnih podatkov, pravico do popravka in izbrisa ter informiranja o obdelavi;
- umestitev vstopne točke za dolgotrajno oskrbo na centrih za socialno delo z vidika obdelav osebnih podatkov v novem sistemu digitalizirane podpore odločanja o dodeljevanju pravic dolgotrajne oskrbe in njihovega razmerja do izvajalcev, ZZZS;
- povezava novega sistema in posameznih zbirk z obstoječim ISCSD, ki deluje na podlagi ZUPJS, ter z drugimi zbirkami osebnih podatkov,

- podatkovni tokovi v okviru obravnave in izvajanja storitev dolgotrajne oskrbe ter
- izvajanje množičnega elektronskega neposrednega dostopanja velikega števila različnih uporabnikov do velikega nabora zbirk osebnih podatkov, ki vsebujejo posebne vrste osebne podatke za zelo raznolike namene – npr. po 93. členu ZDOsk-1.

Glede na vse navedeno IP predlaga, da **predlagatelj v nadaljevanju v zvezi z izpostavljenimi pomanjkljivostmi opravi potrebne dodatne razmisleke in preveri podatkovne tokove in oblike obdelav, ki so glede na zasledovane zakonite zakonske cilje potrebni za namene izvajanja ciljev ZDOsk-1 ter glede na to ustrezno načrtuje nadaljnje dopolnitve ZDOsk-1 v tem delu**. Prejeti predlog sprememb ZDOsk-1 namreč večine zgoraj predstavljenih vidikov ne naslavlja, oziroma naslavlja le zelo majhen del npr. v 39., 40. in 41. členu predloga sprememb ZDOsk-1. Brez temeljitih analiz razdelitve nalog med deležniki pa IP predstavljenih dopolnitev, ki se deloma nanašajo tudi na obdelave osebnih podatkov, niti ne more podrobneje komentirati.

Zahvaljujemo se vam za vložen trud in smo na voljo za morebitna dodatna posvetovanja v zvezi z zgoraj navedenimi skrbmi in izzivi.

Lep pozdrav,

dr. Jelena Virant Burnik,
informacijska pooblaščenka

Pripravila:
Alenka Jerše, univ. dipl. prav.
namestnica informacijske pooblaščenke